Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 262 §:n 2 momentti ja 264 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1505/2019,

muutetaan 2 §:n 9 ja 10 kohta, II osan 1 luvun numero 2:ksi, 3 §:n 4 momentti, 5 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 18 §, II osan 2 ja 3 luvun numero 3 ja 4:ksi, 41 §:n 2 momentti, II osan 4 luvun numero 5:ksi, 43 §:n 2 momentti, II osan 5—7 luvun numero 6—8:ksi, 70 §:n 2 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto, II osan 8—10 luvun numero 9—11:ksi, 96 §:n 1 momentti, 97 §:n 22 kohta, 99 §:n 3 momentti, 101 §:n otsikko ja 1 momentti, 104 ja 106 §, 107 §:n 3 ja 5 momentti, 108 §:n 3 momentti, 109 §:n otsikko, 110 §:n 2 momentti, 112 ja 113 §, II osan 11—13 luvun numero 12—14:ksi, 131 §:n 2 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto, III osan 1 ja 2 luvun numero 15 ja 16:ksi, IV osan 1 luvun numero 17:ksi, 150 §:n 1 momentin johdantokappaleen ja 2 momentin suomenkielinen sanamuoto, IV osan 2 luvun numero 18:ksi, 154 ja 161 §, IV osan 3 luvun numero 19:ksi, 162 §:n 1 momentti, 171 §:n 2 momentti, IV osan 4 luvun numero 20:ksi, 174 §, 175 §:n otsikko ja 1—3 momentti, IV osan 5 luvun numero 21:ksi, V osan 1 luvun numero 22:ksi, 179 §:n 2 ja 3 momentti, 181 §:n 3 momentin 7 kohta ja 6 momentti, 186 §:n 5 momentti, 194 §, V osan 2 luvun numero 23:ksi, 197 §:n 3 momentti, 198 §:n 1 momentti ja 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 200 §:n 3 momentti, V osan 3 luvun numero 24:ksi, 208 §:n 2 momentti ja 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, V osan 4 luvun numero 25:ksi, VI osan otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 1—3 luvun numero 26—28:ksi, 230 §:n 3 momentti, VI osan 4 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto ja numero 29:ksi, 233 §:n 1 momentin johdantokappale, VI osan 5 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto ja numero 30:ksi, 236 §:n otsikon ja 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, VII osan 1 luvun numero 31:ksi, 241 ja 242 §, 243 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 245 §, 248 §:n 1 momentti, 249 §:n 1 momentti, 250 §:n 1 momentti, 253 §:n suomenkielinen sanamuoto, 260 §, VII osan 2 luvun numero 32:ksi, 262 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, 264 §:n 1 momentin 4 kohdan suomenkielinen sanamuoto, 265 §:n 1 momentin 2 kohta, VIII osan 1 luvun numero 33:ksi ja luvun otsikko, 269 §:n 1 momentti, 270 § sekä 271 §:n 1 ja 2 momentti ja 4 momentin johdantokappale,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 9 kohta, 43 §:n 2 momentti, 70 §:n 2 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto, 96 §:n 1 momentti, 97 §:n 22 kohta, 99 §:n 3 momentti, 101 §:n otsikko ja 1 momentti, 108 §:n 3 momentti, 110 §:n 2 momentti, 131 §:n 2 momentin johdantokappaleen suomenkielinen sanamuoto, 198 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 262 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta laissa 301/2018, 2 §:n 10 kohta laissa 579/2018, 3 §:n 4 momentti, 5 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 104 § laissa 1505/2019, 18 §, 41 §:n 2 momentti, 107 §:n 3 momentti, 109 §:n otsikko, 174 §, 179 §:n 2 momentti, 186 §:n 5 momentti, 197 §:n 3 momentti, 230 §:n 3 momentti, 249 §:n 1 momentti, 260 §, 264 §:n 1 momentin 4 kohdan suomenkielinen sanamuoto ja 265 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 371/2019, 106, 113 ja 245 § laeissa 301/2018 ja 371/2019, 107 §:n 5 momentti, 179 §:n 3 momentti, 200 §:n 3 momentti, 208 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, VI osan otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, VI osan 4 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 233 §:n 1 momentin johdantokappale, VI osan 5 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 236 §:n otsikon ja 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 243 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 248 §:n 1 momentti ja 250 §:n 1 momentti laissa 984/2018, 112, 194 ja 242 § laeissa 301/2018 ja 984/2018, 154 § osaksi laissa 984/2018, 161 § laissa 286/2018, 198 §:n 1 mo-

mentti ja 208 §:n 2 momentti laissa / , 241 § osaksi laissa 371/2019 sekä 253 §:n suomenkielinen sanamuoto laeissa 984/2018 ja 371/2019, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 301/2018, 579/2018 ja 371/2019, uusi 11 kohta, lakiin väliaikaisesti uusi 18 a §, 32 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 371/2019, uusi 7 momentti, 109 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 301/2018, 984/2018 ja 371/2019, väliaikaisesti uusi 4 momentti, lakiin uusi 174 a ja 175 a §, väliaikaisesti uusi 179 a §, lakiin uusi 242 a § sekä 270 §:n edelle uusi luvun otsikko seuraavasti:

I OSA

YLEISTÄ

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Yleiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

9) *asiakirjalla* sähköistä tai paperimuodossa olevaa asiakirjaa;

10) *liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelulla* tie-, rautatie-, lento- ja alusliikenteen ohjausta, hallintaa ja varmistusta; palvelulle on ominaista, että se toimii vuorovaikutuksessa liikenteen kanssa ja reagoi muuttuviin liikennetilanteisiin; ja

11) *hyväksymispäätöksellä* viranomaisen tekemää päätöstä, jolla viranomaisen hyväksymistä edellyttävän toiminnan harjoittaminen on hyväksytty.

II OSA

LIIKENNEMARKKINAT

2 luku

Luvanvarainen toiminta tieliikenteessä

3 §

Henkilöiden ja tavaroiden kuljettaminen tiellä

— —

Muualla kuin Suomessa rekisteröityjen ajoneuvojen tai ulkomaalaisen yrityksen Suomesta vuokraamien ajoneuvojen oikeudesta kuljettaa tavaraa tai henkilöitä ammattimaisesti Suomessa ja suomalaisten ajoneuvojen oikeudesta saada tarvittaessa toiseen valtioon kuljetuslupa säädetään 3 luvussa.

5 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntäminen

— —

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvanhakijan nimeämä liikenteestä vastaava henkilö täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4, 6 ja 8 artiklassa säädetyt vaatimukset sekä tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa säädetyt edellytykset. Lisäksi luvanhakijana olevan yrityksen toimitusjohtajan ja vastuunalaisten yhtiömiesten on oltava 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineisia.

— —

18 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan varautumisvelvollisuus

Henkilöliikenneluvan haltijan, jolla on liikennekäytössä enemmän kuin 15 linja-autoa, tai tavaraliikenneluvan haltijan, jolla on liikennekäytössä enemmän kuin 15 ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jonka suurin sallittu kokonaismassa on yli 3 500 kiloa, on varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että yrityksen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Luvanhaltijan on arvioitava toimintansa jatkuvuutta vaarantavat riskit ja osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun. Luvanhaltijan on laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa on otettava huomioon yrityksen harjoittaman henkilö- tai tavaraliikenteen erityispiirteet.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, jotka koskevat 1 momentissa tarkoitetun valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa.

18 a §

Laajennettu varautumisvelvollisuus covid-19-epidemian aikana

Taksiliikenneluvan haltijan ja muun kuin 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilöliikenneluvan haltijan tai henkilöliikennettä harjoittavan tavaraliikenneluvan haltijan on varauduttava covid-19-taudin leviämisen ehkäisemiseen ja huolehdittava matkustajien terveyteen liittyvistä toimenpiteistä, jos covid-19-epidemian tilanne sitä edellyttää kansallisesti tai alueellisesti. Luvanhaltijan on laadittava viivytyksettä suunnitelma, jonka laadinnassa on huomioitava sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen antamat tartuntatautien torjumiseen liittyvät ohjeet ja määräykset. Jos luvanhaltija on jäsenenä välityskeskuksessa, suunnitelman voi tehdä myös välityskeskus luvanhaltijoiden puolesta tai yhteistyössä luvanhaltijoiden kanssa. Jos luvanhaltijat tarjoavat viranomaisten järjestämiä palveluja, heidän on erityisesti otettava huomioon palveluista vastaavien viranomaisten ohjeistus. Jos luvanhaltijat tarjoavat Kansaneläkelaitoksen sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella korvaamia matkoja, heidän on erityisesti otettava huomioon Kansaneläkelaitoksen ohjeistus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä suunnitelman sisällöstä ja laadinnasta.

3 luku

Kansainvälinen tiekuljetus

— —

4 luku

Kuljettajaa koskevat vaatimukset tieliikenteessä

32 §

Kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyyden saavuttaminen kokeet suorittamalla

— —

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimivaltaansa kuuluvan perustason ammattipätevyyskokeen sisällöstä ja sen käytännön toteutuksesta.

41 §

Muissa ETA-valtioissa tai Ahvenanmaan maakunnassa annettujen ammattipätevyyden todentavien asiakirjojen tunnustaminen

— —

Edellä 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu muun maan kansalainen, joka on työsuhteessa muuhun ETA-valtioon sijoittautuneeseen yritykseen tai jota tällainen yritys käyttää kuljettajana, voi osoittaa ammattipätevyytensä tämän ETA-valtion antamalla EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen mukaisella kuljettajatodistuksella edellyttäen, ettei todistuksen antanut ETA-valtio vaadi kuljettajalta muuta ammattipätevyyden osoittavaa asiakirjaa.

— —

5 luku

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntö ja yrittäjäkuljettajan työaika

43 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä koskevat asetukset

— —

Autonapumiehenä voi toimia 16 vuotta täyttänyt henkilö, jos ajo- ja lepoaika-asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät.

— —

6 luku

Rautatieliikenteen markkinat

— —

7 luku

Kaupunkiraideliikenteen harjoittaminen

— —

8 luku

Rautatieliikenteen pätevyydet

70 §

Rautatieliikenteen kuljettajan luvan myöntäminen

— —

Lupaa ei kuitenkaan myönnetä, jos hakija on soveltumaton sen haltijaksi. Hakijan voidaan katsoa olevan soveltumaton luvanhaltijaksi, jos hän:

— —

9 luku

Rautatieliikenteen kuljettajakoulutus

— —

10 luku

Merenkulku Suomen vesialueella

— —

11 luku

Laivaväen pätevyydet

96 §

Laivaväen pätevyyksiä koskevien säännösten soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan suomalaisella aluksella työskentelevään laivaväkeen. Jos muualla tässä laissa ei säädetä toisin, tunnustamisessa sovelletaan ammattipätevyyden tunnustamisesta annettua lakia (1384/2015), jäljempänä *tunnustamislaki*. Liikenne- ja viestintävirasto toimii merenkulun ammattihenkilöiden osalta tunnustamislaissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

— —

97 §

Laivaväen pätevyyksiä koskevat määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

— —

22) *meripalvelulla* myönnettävän tai uusittavan pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen tai pätevyysvaatimuksen kannalta tarkoituksenmukaista laivaväkeen kuuluvana tai ohjattuna harjoitteluna suoritettua palvelua muulla aluksella kuin huviveneellä, huvialuksella, proomulla tai lossilla; meripalveluksi voidaan kuitenkin laskea myös palvelu sellaisella huvikäytössä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, sellaisessa toimessa, johon vaaditaan kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan vuoden 1978 yleissopimuksen (SopS 22/1984), jäljempänä *STCW-yleissopimus*, mukainen pätevyyskirja; pätevyyskirjan saamiseksi vaadittavaa meripalvelua määriteltäessä lasketaan 30 päivän ajanjakson aluksella vastaavan yhtä kuukautta;

— —

99 §

Lasti- ja matkustaja-aluksen päällikön pätevyysvaatimukset

— —

Kotimaanliikenteen liikennealueilla II ja III toimivalla lastialuksella, jonka bruttovetoisuus on alle 100, päälliköllä on oltava kotimaanliikenteen laivurin koulutus sekä neljä kuukautta meripalvelua. Kotimaanliikenteen laivurin koulutus ja meripalvelu on osoitettava Liikenne- ja viestintäviraston antamalla todistuksella, ja ne voidaan korvata kalastusaluksen laivurinkirja B:llä.

— —

101 §

Lasti- ja matkustaja-aluksen konepäällikön ja painelaitteen käytönvalvojan pätevyysvaatimukset

Aluksella on oltava päällikkö ja konepäällikkö. Aluksen päällikkö saa kuitenkin toimia myös konepäällikkönä aluksessa, jonka koneteho on alle 350 kilowattia ja jossa koneiston hallintalaitteet on niin sijoitettu, että sitä voidaan ohjata ohjauspaikalta. Laivanisännän hakemuksesta Liikenne- ja viestintävirasto voi myös vahvistaa miehityksen ja antaa miehitystodistuksen laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 6 §:n mukaisesti siten, että aluksen päällikkö, jolla on siihen vaadittava pätevyys, saa toimia konepäällikkönä aluksessa, jonka koneteho on alle 750 kilowattia ja jossa aluksen rakenne ja koneistojen järjestelyt mahdollistavat molempien toimien yhtäaikaisen hoitamisen. Menettely ei saa aiheuttaa vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle eikä ympäristölle.

— —

104 §

Radioasemankäyttäjän pätevyysvaatimukset

Aluksen radioaseman käyttäjällä on oltava sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) nojalla annettu ja voimassa oleva, kyseisen radioaseman käyttöön oikeuttava pätevyystodistus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä niistä liikennealueista ja aluksista, joilla radioaseman käyttöön oikeuttavat pätevyyskirjat ovat vaatimuksena.

106 §

Sisävesillä vaadittavaa pätevyyttä koskevien EU:n säädösten soveltaminen

Vesiväylien kansallisen ja kansainvälisen tavaraliikenteen harjoittajan ammattiin pääsystä sekä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden tähän ammattiin muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun neuvoston direktiivin 87/540/ETY, jäljempänä *liikenteenharjoittamisdirektiivi*, velvoitteet ovat voimassa Suomessa. Suomen sisävesialueella liikennöivien alusten kuljettajiin, miehistöön ja liikenteenharjoittajiin ei kuitenkaan sovelleta liikenteenharjoittamisdirektiivin säännöksiä ammattiin pääsyä koskevista vaatimuksista ja tutkintovaatimuksista.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten myöntämät sisävesiliikenteen pätevyyskirjat ja meripalvelukirjat sekä Euroopan komission tunnustamat kolmannen maan toimivaltaisen viranomaisen myöntämät sisävesiliikenteen pätevyyskirjat ja meripalvelukirjat ovat voimassa Suomessa ammattipätevyyksien tunnustamisesta sisävesiliikenteen alalla sekä neuvoston direktiivien 91/672/ETY ja 96/50/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/2397, jäljempänä *sisävesien ammattipätevyysdirektiivi*, 10 artiklan mukaisesti. Mainitun direktiivin 38 artiklassa säädetyt siirtymäsäännökset ovat voimassa lukuun ottamatta mainitun artiklan 2 kohdan velvoitteita.

Liikenne- ja viestintävirasto luokittelee sisävesien ammattipätevyysdirektiivin mukaisten edellytysten täyttyessä Suomen alueella olevat sisävesiväylän osuudet meriväylän luonteiseksi sisävesiväyläksi ja ilmoittaa nämä Euroopan komissiolle.

Jos on syitä epäillä, että jokin kolmas maa, jonka pätevyysasiakirjat komissio on tunnustanut, ei enää täytä sisävesien ammattipätevyysdirektiivin 10 artiklan vaatimuksia, Liikenne- ja viestintäviraston on välittömästi ilmoitettava asiasta Euroopan komissiolle mainitun direktiivin mukaisesti.

107 §

Laivaväen pätevyysvaatimukset sekä pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntäminen

— —

Lisäksi pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on, että Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt koulutuksen järjestäjän ja annetun koulutuksen 114 ja 116 §:n mukaisesti.

— —

Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen ja kelpoisuustodistuksen muodon. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa Kansainvälisen merenkulkujärjestön ohjeiden ja suositusten sekä merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarkempia määräyksiä lisäpätevyyksistä, niihin liittyvän koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä sekä perehdyttämisvaatimuksista. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä myös pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten hakemiseen liittyvistä menettelyistä.

108 §

Laivaväen erityiskoulutus

— —

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä alustyypin, liikennealueen ja laivaväen tehtävien mukaisista lisäkoulutus- ja perehdyttämisvaatimuksista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa myös STCW-yleissopimuksen, SOLAS-yleissopimuksen ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarkempia säännöksiä hätätilanne-, palo- ja terveydenhuoltokoulutuksesta.

— —

109 §

Laivaväen pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten voimassaolo ja uusiminen ja kelpoisuustodistusten voimassaoloajan pidentäminen

— —

Covid-19-epidemian aikana Liikenne- ja viestintäviraston määräyksellä voidaan pidentää 98 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen laivaväen kelpoisuustodistusten voimassaoloaikoja. Kelpoisuustodistuksen voimassaoloajan pidennys saa olla voimassa vain 30 päivään kesäkuuta 2021, kuitenkin enintään niin kauan kuin siihen liittyvä ulkomaisen viranomaisen myöntämä pätevyyskirja on voimassa. Kelpoisuustodistuksen kokonaisvoimassaoloaika ei saa ylittää viittä vuotta.

110 §

Muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustaminen

— —

ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen antama STCW-yleissopimuksen mukainen pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus ja aluksella työskentelyä varten vaadittava asiakirjatodiste on tunnustettava.

— —

112 §

Muun kuin STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tunnustaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa kirjallisesta hakemuksesta tunnustamista koskevan todistuksen myös sellaiselle hakijalle, jolla on ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä muu kuin STCW-yleissopimukseen perustuva kansi- tai konepäällystön pätevyyskirja. Sisävesien ammattipätevyyksien osalta sovelletaan kuitenkin 106 §:ää.

Ammatissa toimimisen edellytyksenä on sellainen kielitaito, jota tarvitaan toimen harjoittamiseksi Suomessa.

113 §

Laivaväen todistusten ja asiakirjojen säilyttäminen ja esittäminen

Alkuperäinen pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus, kelpoisuustodistus ja muu kelpoisuutta koskeva todistus on säilytettävä kirjallisena tai sähköisessä muodossa siinä aluksessa, jossa mainitun asiakirjan saanut toimii. Pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen, kelpoisuustodis-

tuksen ja muun kelpoisuutta koskevan todistuksen saaneen on esitettävä se asianomaisen viranomaisen määräyksestä, jos sen olemassaolo ei ole muutoin todennettavissa.

12 luku

Merenkulun koulutuksen järjestäjän ja koulutuksen hyväksyminen

— —

13 luku

Luvanvarainen lentotoiminta

— —

14 luku

Lentomiehistön pätevyydet ja koulutus

131 §

Ilmailun henkilölupien myöntäminen

— —

Lupaa ei kuitenkaan myönnetä, jos hakija on soveltumaton sen haltijaksi. Hakijan voidaan katsoa olevan soveltumaton luvanhaltijaksi, jos hän:

— —

III OSA

LIIKENTEEN OHJAUS JA HALLINTA

15 luku

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelut

— —

16 luku

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan tiedonhallinta

— —

IV OSA

PALVELUT

17 luku

Henkilöliikennepalvelut

150 §

Henkilöliikennepalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus

Henkilöliikennettä tarjoavan luvanhaltijan sekä välityspalvelun ja yhdistämispalvelun tarjoajan on huolehdittava siitä, että vähintään seuraavat tiedot ovat matkustajan saatavilla sähköisessä muodossa:

— —

Henkilöliikennettä tarjoavan luvanhaltijan ei kuitenkaan tarvitse toimittaa tietoja sähköisessä muodossa, jos tämä ei ole tarkoituksenmukaista eikä kohtuullista yrityksen pienen koon tai toiminta-alueen johdosta. Tällöin tietojen on oltava kuitenkin yleisesti saatavilla kirjallisessa muodossa.

— —

18 luku

Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

154 §

Liikkumispalvelua koskevat olennaiset tiedot

Liikennemuodosta riippumatta henkilöliikenteen liikkumispalveluiden tarjoajan on huolehdittava siitä, että liikkumispalvelua koskevat olennaiset ajantasaiset tiedot ovat saatavissa tietojärjestelmään luodun avoimen rajapinnan kautta koneluettavassa ja helposti muokattavassa vakiotietomuodossa vapaasti käytettäväksi. Olennaiset tiedot sisältävät ainakin reitti-, pysäkki-, aikataulu-, hinta- ja saatavuustiedot sekä esteettömyystiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rajapinnan ja rajapinnan käyttämiseksi tarvittavan muun tietoaineiston verkko-osoite tai -osoitteet sekä näiden päivitykset on ilmoitettava Liikenne- ja viestintäviraston osoittamaan tietojärjestelmään tallennettavaksi ennen toiminnan aloittamista tai päivityksen osalta heti kun uusi osoite on tiedossa. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa tietopalvelusta, johon verkko-osoite tai -osoitteet sekä näiden päivitykset on ilmoitettava. Liikenne- ja viestintävirasto voi hankkia tietopalvelun sekä siihen liittyvät välittömät tuottamis-, ylläpito- ja kehittämistehtävät Traffic Management Finland Oy:ltä 213 §:n mukaisesti. Traffic Management Finland Oy:n palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Edellä 2 momentin mukaisesti palveluntarjoajaksi osoitetun Traffic Management Finland Oy:n on tarjottava tekninen palvelu, jolla 1 momentissa tarkoitettu tietojen toimittaminen voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista olennaisista tiedoista sekä niitä koskevista ajantasaisuusvaatimuksista sekä teknisestä yhteentoimivuudesta.

161 §

Älykkään liikennejärjestelmän ylläpitäjän velvollisuus huolehtia viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta ja tietoturvallisuuteen liittyvästä häiriöstä ilmoittaminen

Älykkään liikennejärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava käyttämiinsä viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta.

Älykkään liikennejärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle sen käyttämiin viestintäverkkoihin tai tietojärjestelmiin kohdistuvasta merkittävästä tietoturvallisuuteen liittyvästä häiriöstä.

Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa palvelun tarjoajan tiedottamaan asiasta tai kuultuaan ilmoitusvelvollista tiedottaa asiasta itse.

Liikenne- ja viestintäviraston on arvioitava, koskeeko 2 momentissa tarkoitettu häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltioita ja ilmoitettava tarvittaessa muille asiaan liittyville jäsenvaltioille.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentissa tarkoitettu häiriö on merkittävä, sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

19 luku

Hankintamenettelyt ja yksinoikeuden antaminen

162 §

Hankintamenettelyt

Tämän luvun mukaisia hankintamenettelyjä käytetään tehtäessä maantieliikennettä ja muuta raideliikennettä kuin rautatieliikennettä koskevia käyttöoikeussopimuksia. Tämän luvun mukaisia hankintamenettelyjä käytetään tehtäessä rautatieliikennettä koskevia sopimuksia riippumatta siitä, ovatko ne käyttöoikeussopimuksia vai muita rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1370/2007, jäljempänä *palvelusopimusasetus*, tarkoitettuja julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia. Sopimuksen tekemisestä ilman tarjouskilpailua säädetään palvelusopimusasetuksen 4, 5, 5 a ja 6—8 artiklassa. Ilman tarjouskilpailua tehtäviin, palvelusopimusasetuksen mukaisiin hankintoihin sovelletaan lisäksi, mitä hankintalain 58, 60 ja 131 §:ssä säädetään suorahankintojen ilmoittamisesta.

— —

171 §

Päätös palvelusopimusasetuksen soveltamisesta ja yksinoikeuden antaminen

Lisäksi toimivaltainen viranomainen voi tarvittaessa tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava päätös yksinoikeuden antamisesta verkkosivustollaan ja annettava päätös tiedoksi hallintolain (434/2003) 55 ja 62 §:n mukaisesti.

20 luku

Liikennepalvelujen julkinen tuki

174 §

Määrärahan kohdentaminen ja käyttö

Liikenne- ja viestintäministeriö saa käyttää valtion talousarviossa osoitettua määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen 182 §:n 1 momentissa säädetyn toimivaltansa rajoissa.

Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kohdentamisesta toimivaltaisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja määrää tarvittavilta osin sen jaosta muihin kuin 1 momentin mukaisiin 173 §:n 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin. Liikenne- ja viestintävirasto saa itse käyttää määrärahaa 173 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

Liikenne- ja viestintävirasto voi myös myöntää valtionavustusta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi 173 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin. Tässä momentissa tarkoitetun avustuksen myöntämisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat käyttää Liikenne- ja viestintäviraston kohdentamaa määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin. Ne voivat myös myöntää valtionavustusta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi mainitun pykälän mukaisiin tarkoituksiin.

174 a §

Valtionavustuksen maksaminen ja käytön valvominen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa toimivaltaisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten puolesta 174 §:n 4 momentin mukaiset maksamista ja käytön valvontaa koskevat tehtävät.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä 1 momentissa tarkoitettu kehittämis- ja hallintokeskus toimivat valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuina valtionapuviranomaisina maksamiensa tukien ja korvausten takaisinperinnässä.

175 §

Valtionavustuksen takaisin periminen

Toimivaltaisen viranomaisen on määrättävä valtion tai kunnan talousarviosta maksetun valtionavustuksen maksaminen lopetettavaksi ja jo maksettu valtionavustus kokonaan tai osittain takaisin perittäväksi, jos valtionavustuksen saaja on:

1) jättänyt palauttamatta sille virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti maksetun valtionavustuksen tai sen osan;

2) antanut valtionavustuksen myöntämistä, maksamista tai valvontaa varten virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ja menettely on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan valtionavustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan;

3) käyttänyt valtionavustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on maksettu; tai

4) muutoin 1—3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut valtionavustusta koskevia säännöksiä tai maksamiseen liittyviä ehtoja.

Toimivaltainen viranomainen voi määrätä valtion tai kunnan talousarviosta maksetun valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi ja jo maksetun valtionavustuksen kokonaan tai osittain takaisin perittäväksi, jos:

1) valtionavustuksen saaja on kieltäytynyt antamasta valtionavustuksen maksamista ja valvontaa varten laissa tai sopimuksessa edellytettyjä tietoja, asiakirjoja ja muuta aineistoa tai apua; tai

2) valtionavustus on suoritettu muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla virheellisin edellytyksin tai perusteettomasti.

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä.

— —

175 a §

Takaisinperintään liittyvien tehtävien hoitaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa toimivaltaisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten puolesta tämän lain nojalla myönnettyjen valtionavustusten takaisinperintää koskevat tehtävät 175 §:n mukaisesti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä 1 momentissa tarkoitettu kehittämis- ja hallintokeskus toimivat valtionavustuslaissa tarkoitettuina valtionapuviranomaisina maksamiensa tukien ja korvausten takaisinperinnässä.

21 luku

Välitys- ja yhdistämispalvelut

— —

V OSA

VIRANOMAISET JA VALVONTA

22 luku

Viranomaisten toiminta

179 §

Liikenne- ja viestintäviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät

— —

Henkilöliikenteen liikkumispalvelun tarjoajalla on velvollisuus liikesalaisuuden estämättä toimittaa määräajoin harjoittamansa liikenteen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää koskevat tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä tilastointia ja tutkimusta varten. Henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on lisäksi ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään 60 päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla 154 §:n 1 momentin mukaisesta rajapinnasta. Tiedot on toimitettava maksutta. Jos Liikenne- ja viestintävirasto mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti järjestää tietopalvelun hankkimalla sen Traffic Management Finland Oy:ltä, ilmoitus on tehtävä suoraan Traffic Management Finland Oy:lle.

Liikenne- ja viestintävirastolla tai sen puolesta toimivalla Traffic Management Finland Oy:llä on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa saamiaan tietoja toiselle viranomaiselle, jos ne ovat välttämättömiä sille laissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto tai sen puolesta toimiva Traffic Management Finland Oy voi luovuttaa kyseiset tiedot rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

— —

179 a §

Aikataulu- ja reittitiedoista ilmoittaminen covid-19-epidemian aikana

Poiketen siitä, mitä 179 §:n 2 momentissa säädetään, henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on covid-19-epidemian aikana ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään viisi päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla 154 §:n 1 momentin mukaisesta rajapinnasta. Jos Liikenne- ja viestintävirasto mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti järjestää tietopalvelun hankkimalla sen Traffic Management Finland Oy:ltä, ilmoitus on tehtävä suoraan Traffic Management Finland Oy:lle.

181 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

— —

Seuraavat seudulliset viranomaiset ovat toimivalta-alueellaan palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia:

— —

7) Lahden kaupunki Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Iitin, Kärkölän, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella;

— —

Muu kuin 2 tai 3 momentissa tarkoitettu kunta tai kuntayhtymä saa hankkia alueelleen palvelusopimusasetuksen mukaista liikennettä noudattaen hankintalakia täydentääkseen alueensa liikkumispalveluja. Kunnan tai kuntayhtymän hankkima liikenne voi vähäisessä määrin ulottua sen varsinaisen toimivalta-alueen ulkopuolelle.

— —

186 §

Matkustajien ja kuluttajien oikeuksien osalta toimivaltaiset viranomaiset

— —

Liikenne- ja viestintävirasto on lisäksi toimivaltainen käsittelemään 17 luvun säännösten rikkomista koskevia matkustajien valituksia paitsi, jos kuluttajariitalautakunta on toimivaltainen antamaan asiassa ratkaisusuosituksen kuluttajariitalautakunnasta annetun lain (8/2007) nojalla.

194 §

STCW-yleissopimuksessa, merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä ja sisävesien ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Jos muualla ei toisin säädetä, Liikenne- ja viestintävirasto on STCW-yleissopimuksessa, merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä ja sisävesien ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Tehtävää hoitaessaan virasto kuulee merityösopimuslain (756/2011) 13 luvun 23 §:ssä tarkoitettua merimiesasiain neuvottelukuntaa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa.

Liikenne- ja viestintäviraston on toimitettava STCW-yleissopimuksessa, merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä ja sisävesien ammattipätevyysdirektiivissä edellytetyt ilmoitukset IMO:lle, Euroopan komissiolle, Euroopan unionin jäsenmaille ja muille STCW-yleissopimuksen sopimuspuolille.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimitettavista ilmoituksista.

23 luku

Viranomaistehtävien hoitaminen

197 §

Valvontaviranomaisen yleinen tiedonsaantioikeus

— —

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajaluvan hakijasta ja haltijasta, liikenteestä vastaavasta henkilöstä, yrityksen toimitusjohtajasta, vastuunalaisesta yhtiömiehestä, henkilöluvan hakijasta ja haltijasta ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetusta organisaatiohenkilöstä ja mainitun pykälän 1 kohdassa tarkoitetusta organisaatiosta, jossa hakijan organisaatiohenkilö on tai on ollut organisaatiohenkilöasemassa. Liikenne- ja viestintävirastolla on edelleen oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta vastaavat tiedot 16 §:ssä tarkoitetusta rekisteröitymisvelvollisesta ammattimaista tavarankuljetusta harjoittavasta palveluntarjoajasta, 7 luvussa tarkoitetusta kaupunkiraideliikenteen harjoittajasta, 127 ja 135 §:ssä tarkoitetusta ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajasta sekä 176 §:ssä tarkoitetusta ilmoitusvelvollisesta välitys- ja yhdistämispalvelun tarjoajasta. Tiedonsaantioikeus koskee myös rikosrekisteriä ja sakkorekisteriä. Tiedot toimitetaan rajapinnan kautta tai muutoin sähköisessä muodossa.

— —

198 §

Viranomaisen oikeus määrätä kokeisiin tai muihin tarkastuksiin

Jos Liikenne- ja viestintävirastolla on erityistä syytä epäillä, että henkilöluvan haltija ei täytä luvan myöntämiseksi ja voimassa pitämiseksi asetettuja tietoja, taitoja tai terveyttä taikka psykologista soveltuvuutta koskevia vaatimuksia, virasto voi edellyttää, että luvanhaltija osoittaa kokeella, lääkärintarkastuksella tai muulla tarkastuksella, että vaatimukset edelleen täyttyvät, ja toimittaa määräajassa virastolle todistuksen tai muun selvityksen tällaisesta kokeesta, lääkärintarkastuksesta tai muusta tarkastuksesta.

— —

Luvanhakija tai -haltija vastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista, tutkimuksista ja kokeista aiheutuvista maksuista ja muista kustannuksista.

200 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävien hoitaminen

— —

Poliisin on viipymättä ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä Liikenne- ja viestintävirastolle tiedossaan olevista seikoista, jotka voivat johtaa 2 luvussa tarkoitetun luvan peruuttamiseen tai huomautuksen taikka varoituksen antamiseen.

— —

24 luku

Liikenteen lääkärijärjestelmä

208 §

Terveydentilaa ja psykologista soveltuvuutta koskevat ilmoitukset

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tahon on salassapitosäännösten estämättä ilman pyyntöäkin ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle, jos se epäilee, ettei luvanhakija tai -haltija täytä luvan saamisen terveydellisiä tai psykologista soveltuvuutta koskevia edellytyksiä.

Myös terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilmoittaa Liikenne- ja viestintävirastolle, jos hän epäilee, että henkilöluvan hakija tai haltija ei täytä terveydelle asetettuja vaatimuksia. Hänen on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Liikenne- ja viestintävirastolle, jos hän epäilee, että tämän terveydentilasta aiheutuu välitön uhka liikenneturvallisuudelle. Ennen ilmoituksen tekemistä luvanhakijalle tai -haltijalle on kerrottava oikeudesta ilmoituksen tekemiseen ja terveydentilan vaikutuksesta hänen toimintakykyynsä.

— —

25 luku

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle toimijalle

— —

VI OSA

LIIKENTEEN TIETOVARANNOT

26 luku

Liikenneasioiden rekisteri

— —

27 luku

Liikenneasioiden rekisterin tietosisältö

— —

28 luku

Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä

230 §

Tietojen luovuttaminen viranomaiselle liikenneasioiden rekisteristä

— —

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa valokuvan ja nimikirjoitusnäytteen palveluntarjoajalle, joka tarvitsee sen laissa säädettyä tai 25 luvussa tarkoitettua tehtäväänsä varten.

29 luku

Liikenne- ja viestintäviraston muut tietovarannot

233 §

Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuus ylläpitää yleistä liikenteeseen liittyvää tietoa

Sen lisäksi, mitä 26—28 luvussa ja muualla säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto ylläpitää laissa säädettyjä tehtäviään varten tietoja:

— —

30 luku

— —

VII OSA

SEURAAMUKSET, MUUTOKSENHAKU JA RANGAISTUSSÄÄNNÖKSET

31 luku

Hallinnolliset seuraamukset ja muutoksenhaku

241 §

Hallinnollisten seuraamusten ja muutoksenhaun soveltamisala

Mitä tässä luvussa säädetään luvista, koskee henkilölupia ja toiminnanharjoittajalupia. Mitä 242 §:n 2—5 momentissa ja 245 §:ssä säädetään, ei kuitenkaan koske 39 §:ssä tarkoitettua ammattipätevyyskorttia eikä merkintää ammattipätevyydestä.

Jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa ei säädetä toisin tässä laissa tarkoitettuja lupia koskevista hallinnollisista seuraamuksista, sovelletaan tätä lukua.

Jos muualla tässä laissa ei säädetä toisin hyväksymispäätöksen alaista toimintaa koskevista hallinnollisista seuraamuksista tai hyväksymispäätöstä koskevasta muutoksenhausta, sovelletaan tätä lukua.

242 §

Luvan tai hyväksymispäätöksen peruuttaminen, muuttaminen tai rajoittaminen

Luvanhaltija tai toimija, joka harjoittaa toimintaa viranomaisen myöntämän hyväksynnän perusteella, voi ilmoittaa luvassa tai hyväksymispäätöksessä tarkoitetun toiminnan keskeytyneeksi tai päättyneeksi. Päättymisilmoituksen saatuaan Liikenne- ja viestintävirasto peruuttaa luvan tai hyväksymispäätöksen.

Liikenne- ja viestintävirasto voi muuttaa tai rajoittaa lupaa tai rajoittaa hyväksymispäätöksen alaista toimintaa tai peruuttaa luvan tai hyväksymispäätöksen, jos:

1) luvan tai hyväksymispäätöksen myöntämisen edellytykset eivät enää täyty eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa;

2) luvanhaltija tai hyväksymispäätöksen perusteella toimintaa harjoittava on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka luvanhaltijan tai hyväksymispäätöksen perusteella toimintaa harjoittavan tässä laissa säänneltyä toimintaa koskevia Euroopan unionin asetusten säännöksiä eikä huomautuksen tai varoituksen antamista voida pitää riittävänä; tai

3) on muusta kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta syystä perusteltua syytä epäillä, ettei luvanhaltija tai hyväksymispäätöksen perusteella toimintaa harjoittava kykene hoitamaan luvan tai hyväksymispäätöksen mukaista tehtäväänsä tai harjoittamaan luvassa tai hyväksymispäätöksessä tarkoitettua toimintaa turvallisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi lisäksi peruuttaa määräajaksi tai kokonaan laivaväen pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen ja kelpoisuustodistuksen sekä lentäjän ja veturinkuljettajan luvan henkilöltä, joka rikkomalla olennaisella tavalla tai toistuvasti liikennettä koskevia säännöksiä tai määräyksiä osoittaa puuttuvaa halua tai kykyä niiden noudattamiseen tai on muulla toiminnallaan osoittanut yleistä piittaamattomuutta säännöksistä tai määräyksistä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa luvan tai hyväksymispäätöksen vain, jos lievempää seuraamusta ei asiasta kokonaisuudessaan ilmenevät seikat huomioon ottaen voida pitää riittävänä. Edellä 2 momentin 2 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettu luvan tai 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu hyväksymispäätöksen peruutus voidaan määrätä olemaan voimassa rikkomuksen vakavuuteen suhteutetun määräajan tai toistaiseksi. Ennen päätöksentekoa viraston on kuultava luvanhaltijaa tai toimijaa, joka harjoittaa toimintaansa hyväksymispäätöksen nojalla.

Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa lupa-asiakirjan haltuunsa asian selvittämisen ajaksi välittömästi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Lupa-asiakirja on viipymättä palautettava, jos lupaa ei peruuteta.

242 a §

Sisävesiliikenteen ammattipätevyyden voimassaolon keskeyttäminen ja lupa-asiakirjan haltuun ottaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvästä syystä keskeyttää unionin sisävesiliikenteen pätevyyskirjan voimassaolon sisävesien ammattipätevyysdirektiivissä säädetyn mukaisesti. Liikenne- ja viestintäviraston tulee kirjata pätevyyskirjan voimassaolon keskeyttämistä koskevat tiedot Euroopan komission ylläpitämään tietokantaan ilman aiheetonta viivytystä.

Liikenne- ja viestintävirasto tai muu vesiliikennettä valvova viranomainen voi ottaa haltuunsa lupa-asiakirjan, jonka voimassaolo on keskeytetty. Liikenne- ja viestintävirasto tai muu vesiliikennettä valvova viranomainen voi ottaa lupa-asiakirjan haltuunsa myös asian selvittämisen ajaksi, jos se on tarpeen turvallisuuden tai yleisen järjestyksen varmistamiseksi. Lupa-asiakirja on viipymättä palautettava, jos lupaa ei keskeytetä.

Vesiliikennettä valvovan viranomaisen on toimitettava haltuun ottamansa lupa-asiakirja Liikenne- ja viestintävirastolle ilman aiheetonta viivytystä.

243 §

Rautatieliikenteen lupien peruuttamisen erityissäännökset

Kun Liikenne- ja viestintäviraston harkinnassa on rautatieyrityksen toimiluvan peruuttaminen siksi, että luvanhaltija ei enää täytä taloudellista vakavaraisuutta koskevaa vaatimusta tai luvanhaltija on viraston huomautuksesta huolimatta rikkonut vakavasti ja toistuvasti toimiluvassa asetettuja ehtoja tai rautatieliikennettä koskevia säännöksiä tai määräyksiä, viraston on varattava luvanhaltijalle mahdollisuus korjata puute kohtuullisessa määräajassa, joka ei saa olla kahta kuukautta lyhyempi. Jos luvanhaltija ei ole korjannut puutteellisuutta asetetussa määräajassa ja puutetta on pidettävä olennaisena tai jos luvanhaltija on asetettu konkurssiin eikä luvanhaltijan taloudellista asemaa voida saada luvan mukaisen rautatieliikenteen harjoittamisen edellyttämälle tasolle kohtuullisessa ajassa, viraston on peruutettava toimilupa kokonaan tai määräajaksi.

— —

245 §

Huomautus ja varoitus

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa luvanhaltijalle ja tällaisen luvanhaltijan Liikenne- ja viestintävirastoon ilmoitetulle vastuuhenkilölle huomautuksen tai varoituksen, jos tämä muutoin kuin 242 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla jättää noudattamatta säännöksiä tai määräyksiä, jotka koskevat luvassa tarkoitettua toimintaa tai luvassa tarkoitetun tehtävän hoitamista. Huomautus tai varoitus voidaan antaa myös tässä laissa tarkoitetun ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajalle ja tällaisen toiminnan harjoittajan Liikenne- ja viestintävirastoon ilmoitetulle vastuuhenkilölle, jos nämä eivät noudata toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa huomautuksen tai varoituksen tässä laissa tarkoitetun hyväksymispäätöksen perusteella toimivalle toiminnan harjoittajalle ja tällaisen toiminnan harjoittajan ilmoittamalle vastuuhenkilölle, jos toiminnan harjoittaja ei ole noudattanut toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä. Virasto voi antaa varoituksen, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioiden voida pitää riittävänä.

Huomautus annetaan suullisesti tai kirjallisesti. Varoitus annetaan kirjallisesti, ja siitä tehdään merkintä liikenneasioiden rekisteriin.

248 §

Toisen valtion myöntämää veturinkuljettajan lupakirjaa koskeva menettely

Jos 8 luvussa tarkoitettu kuljettaja, jonka lupakirja on myönnetty toisessa ETA-valtiossa, ei täytä veturinkuljettajadirektiivin mukaisia lupakirjan saamisen edellytyksiä, Liikenne- ja viestintäviraston on pyydettävä asianomaisen ETA-valtion toimivaltaista viranomaista peruuttamaan lupakirja tai tekemään lisätarkastuksia. Viraston on ilmoitettava pyynnöstä Euroopan komissiolle ja muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille.

— —

249 §

Toiminnan kieltäminen eräissä tapauksissa

Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää 8 luvussa tarkoitetulta veturinkuljettajalta liikkuvan kaluston kuljettamisen rataverkolla toistaiseksi tai määräajaksi, jos kuljettaja aiheuttaa vakavan uhkan rautatiejärjestelmän turvallisuudelle tai jos virasto arvioi kieltämisen tarpeelliseksi odottaessaan rautatieliikenteen harjoittajan vastausta 79 §:n 3 momentin nojalla esittämäänsä vaatimukseen.

— —

250 §

Epäiltyyn vesiliikennejuopumukseen liittyvät menettelyt

Rajavartiolaitoksen, poliisin ja Tullin on otettava haltuun Liikenne- ja viestintäviraston antama 11 luvussa tarkoitettu pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus ja kelpoisuustodistus sekä sisävesien ammattipätevyysdirektiivin mukainen pätevyyskirja, jos on syytä epäillä, että henkilö on tehtävää hoitaessaan syyllistynyt rikoslain 23 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun vesiliikennejuopumukseen. Haltuun otettu asiakirja on toimitettava viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle, jonka on viipymättä päätettävä pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen tai kelpoisuustodistuksen peruuttamisesta tai sisävesien ammattipätevyysdirektiivin mukaisen pätevyyskirjan voimassaolon keskeyttämisestä. Liikenne- ja viestintäviraston on kirjattava sisävesien ammat-

tipätevyysdirektiivin mukaisen pätevyyskirjan voimassaolon keskeyttämistä koskevat tiedot ilman aiheetonta viivytystä Euroopan komission ylläpitämään tietokantaan.

— —

253 §

Toisen valtion myöntämään lupaan liittyvä ilmoitusoikeus

Jollei muussa laissa toisin säädetä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta muuta seuraa, Liikenne- ja viestintävirasto voi ilmoittaa toisen maan toimivaltaiselle viranomaiselle, jos sen on syytä epäillä, että tässä laissa tarkoitettua toimintaa koskevan toisen valtion myöntämän luvanhaltija ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä.

260 §

Muutoksenhaku hankinta-asioissa

Edellä 162 §:ssä tarkoitetussa hankinta-asiassa sovelletaan hankinnan arvosta riippumatta hankintalain:

1) 132 §:ää hankintaoikaisun tekemisestä, 133 §:ää hankintaoikaisun vireilletulosta sekä 134 §:ää hankintaoikaisun käsittelyn vaikutuksesta markkinaoikeuden käsittelyyn;
2) 145 §:ää muutoksenhakuun oikeutetuista;
3) 146 §:n 1 momenttia muutoksenhaun kohteesta ja rajoituksista;
4) 147 §:n 1, 3 ja 4 momenttia muutoksenhakuajasta;
5) 148 §:ää muutoksenhausta ilmoittamista hankintayksikölle sekä hankinta-asioiden luettelosta;
6) 149, 151 ja 152 §:ää, 154 §:n 1 momentin 1—4 kohtaa sekä 155, 160—163, 165 ja 167 §:ää käsittelystä markkinaoikeudessa ja siihen liittyvistä seikoista;
7) 169 §:ää vahingonkorvauksesta.

Sen lisäksi, mitä hankintalain 145 §:n 2 momentissa säädetään, liikenne- ja viestintäministeriö voi saattaa hankinta-asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi Euroopan unionin valvontamenettelyä koskevassa asiassa.

Markkinaoikeuden päätöstä, jolla markkinaoikeus on määrännyt hankintalain 154 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen, on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Markkinaoikeuden päätös mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen määräämisestä voidaan panna täytäntöön vain lainvoimaisen päätöksen nojalla.

Mitä edellä 1—3 momentissa säädetään muutoksenhausta hankinta-asioissa, koskee myös sellaisia 162 §:ssä tarkoitettuja hankintasopimuksia, jotka on tehty ilman tarjouskilpailua palvelusopimusasetuksen 4, 5, 5 a ja 6—8 artiklan mukaisesti.

Edellä 182 §:ssä tarkoitetun mukaisen rautatieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päätös hankkia rautateiden henkilöliikenteen julkisen palveluvelvoitteen palvelut suorahankintana palvelusopimusasetuksen 5 artiklan 4 a ja 4 b kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa arvioi raideliikennelain 152 a §:ssä säädetyllä tavalla sääntelyelin. Muutoksenhausta sääntelyelimen antamasta arvioinnista ja sen mukaisesta päätöksestä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

32 luku

Rangaistussäännökset

262 §

Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

— —

3) harjoittaa luvanvaraista rautatieliikennettä 6 luvussa säädettyjen edellytysten puuttuessa,
4) harjoittaa kaupunkiraideliikennettä 7 luvussa säädettyjen edellytysten puuttuessa,

— —

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta ammattimaisen liikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

264 §

Ammattipätevyyssäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

— —

4) rikkoo luvanhakijalle tai -haltijalle 198 §:n 2 momentissa säädettyä velvollisuutta ilmoittaa kelpoisuuteen vaikuttavista tekijöistä,

— —

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta*, ammattipätevyyssäännösten rikkomisesta* sakkoon.

— —

265 §

Luvaton liikenteen koulutustoiminta

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

— —

2) harjoittaa 12 luvussa tarkoitettua koulutustoimintaa ilman 114 ja 116 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää tai hyväksynnän ehtojen vastaisesti tai

— —

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta liikenteen koulutustoiminnasta* sakkoon.

VIII OSA

VOIMAANTULO

33 luku

Voimaantulo

269 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018. Lain 154, 155 ja 157—159 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018 ja 160 sekä 188 § tulevat voimaan 1 päivänä lokakuuta 2017. Lain 1 §:ssä tarkoitetut määritelmät, 178, 179, 183 ja 185 §:n säännökset viranomaisten toiminnasta sekä 197 §:n säännökset viranomaistehtävien hoitamisesta tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018 154, 155 ja 157—159 §:n soveltamisen ja noudattamisen valvonnan osalta.

— —

34 luku

Siirtymäsäännökset

270 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Edellä 5 ja 6 §:ssä tarkoitettuja Liikenteen turvallisuusvirastolle siirtyviä tehtäviä hoitava virkasuhteinen henkilöstö sekä vastaavat virat siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Liikenteen turvallisuusvirastoon. Virkasuhteessa olevan henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 5 a—5 c §:ssä.

271 §

Muut siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat luvat, hyväksynnät, kiellot ja päätökset pysyvät voimassa kuitenkin niin, että:

1) taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavat taksiluvat katsotaan 4 §:n mukaisiksi taksiliikenneluviksi ja niihin sovelletaan tämän lain säännöksiä; Liikenteen turvallisuusvirasto voi yhdistää samalle haltijalle myönnetyt taksiluvat yhdeksi taksiliikenneluvaksi;

2) henkilö- ja tavaraliikenteen harjoittamiseen oikeuttavat luvat katsotaan 3 §:n mukaisiksi henkilöliikenne- ja tavaraliikenneluviksi ja niihin sovelletaan tämän lain säännöksiä;

3) taksinkuljettajan ajoluvat katsotaan 25 §:n mukaisiksi ajoluviksi ja niihin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Sen lisäksi, mitä 3 §:ssä säädetään, tavaraa saa kuljettaa 10 vuoden ajan tämän lain voimaantulosta myös ennen 2 päivänä lokakuuta 1999 voimassa olleiden säännösten nojalla myönnetyllä ajoneuvokohtaisella luvalla, joka oikeuttaa muualla Suomessa kuin Ahvenanmaan maakunnassa tapahtuvaan kaupalliseen tavarankuljetukseen (*kotimaan tavaraliikennelupa*). Kotimaan tavaraliikenneluvan uusimiseksi katsotaan myös yritysmuodon muutoksesta johtuva liikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan muuttaminen.

— —

Tämän lain 181 §:n mukainen toimivaltainen viranomainen voi kieltää tämän lain voimaan tultua aikaisemmin voimassa olleiden säännösten nojalla harjoitetun henkilöliikenteen linja-autolla ja asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon edellyttäen, että:

— —

———

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2021. Lain 18 a § ja 109 §:n 4 momentti sekä 154, 174 a, 175 a, 179, 179 a ja 181 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021. Lain 18 a § ja 109 §:n 4 momentti sekä 179 a § ovat voimassa 30 päivään kesäkuuta 2021.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka